

ТЕМИТЕ В МЕДИИТЕ 20.04.2022 Г.

"ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА"

Националният археологически музей представя доспехите на тракийските войни

- bnr.bg

Националният археологически институт с музей при Българската академия на науките (НАИМ при БАН) открива изложбата Доспехите на тракийските войни на 20 април. Тя е част от научен проект на НАИМ при БАН и Софийския университет Св. Климент Охридски с участието на 21 музея от България и 2 музея от Румъния. За първи ще покажем заедно толкова находки, свързани с предпазното тракийско въоръжение - брони, шлемове, нагръдници, наколенници. Успяхме да съберем всичко налично в България и да привлечем находки от два румънски музея, каза доц. д-р Христо Попов, директор на НАИМ при БАН. По думите му, като богатство на представения материал и формат може да се каже, че изложбата е рядкост и в световен мащаб. Тя представя над 120 експоната, показващи богатството, многообразието и майсторството при изработването на едни от най-интересните предмети на тракийското въоръжение. Изложбата представя и гробни комплекси с пълно въоръжение на тракийски войни. Предметите носят информация за военното дело на траките и за погребалните обреди на техния аристократичен елит, като демонстрира технологично и ювелирно майсторство, отразява вярванията, митологичните представи и естетическите възприятия и предпочитания на тракийското общество. Най-интересни сред тях са: ризницата, шлемът и махайра от Златиница - средата на IV в. пр.Хр.; шлемът и бронята от Руец - първа четвърт на V в. пр.Хр.; нагръдникът от Мезек - последна третина на IV в. пр.Хр.; мечът с ножница от Голяма Косматка - край на IV - началото на III в. пр.Хр. Изложбата е в резултат на комплексно изследване на тракийското защитно въоръжение с цел анализ и оценка на развитието на военното дело в Древна Тракия. Ръководител на проекта е изтъкнатият наш учен и дългогодишен университетски преподавател проф. Тотко Стоянов. Проектът изследва основните процеси и механизми във възприемането на водещи форми на гръцкото въоръжение, на развитието на типологията и технологията на този тип артефакти не само в Тракия, но и в класическия свят. В исторически план резултатите от проекта имат пряко отношение към проблемите на политическата история на Тракия от втората половина на I хилядолетие пр.Хр. и развитието на основните държавни формации на одрисите на юг, и на гетите на север от Хемус. Изложбата е осъществена с подкрепата на Министерство на

културата. Със свои артефакти участват Националният исторически музей, Националният военно-исторически музей, регионалните исторически музеи в Благоевград, Варна, Велико Търново, Враца, Кюстендил, Ловеч, Русе, Силистра, Сливен, Смолян, Търговище и Шумен, регионалният археологически музей в Пловдив, историческите музеи в Асеновград, Гоце Делчев, Исперих и Нова Загора, музей Искра Казанлък, Националният исторически музей на Румъния и Музеят за история и археология в Тулча. Изложбата ще бъде отворена за посетители от 21 април до 30 ноември 2022 г. в зала Трезор на НАИМ на площад Атанас Буров № 1.

Как революционното декодиране на човешкия геном ще промени живота ни?

- bgonair.bg

Проф. Александрова: Имаме около 20 хил. гени, огромната част от генома е не кодираща информация

Учени успяха да декодират човешкия геном. Установено е, че пълният геном съдържа над 3600 гена.

Вирусологът от БАН проф. Радостина Александрова определи новината като сбъдната мечта на поколения учени и най-голямото събитие на 20 век в биомедицината - сравняват го със стъпването на Луната.

"Години наред учените като мравки носеха малки парчета от мозайката. Геномът ни показва, че има още много какво да учим. Знаем, че имаме някъде около 20 хил. гени и че огромната част от генома е една не кодираща информация. Този проект даде невероятен тласък на технологиите, свързани със секвенирането", посочи тя в студиото на "България сутрин"

По думите ѝ все още сме много далеч от това, което искаме. Идеята е в следващите 20 г. да бъде направен невероятен скок в диагностиката и лечението.

"Да знаем не просто подредбата на базите, но да знаем какво прави всяка отделна структура от генома. Може да бъде регулирана активността и на гените. Трябва да разберем много неща за индивидуалните геноми", отбеляза проф. Александрова пред Bulgaria ON AIR.

"Международният консорциум разчете генома на сборна проба на мъже и жени, които не са знаели, че техните геноми са били включени в общата проба.

ДНК не е присъда.

В САЩ дори вече има закон да няма дискриминация въз основа на нашето генетично предразположение", каза още вирусологът от БАН.

От думите на проф. Александрова стана ясно, че идеята е всеки от нас да има своя геном в здравното досие.

"Президентът Обама имаше идея всяко дете в САЩ да бъде със секвениран геном. Това не се случи, беше много скъпо. Трябва да си припомним, че знанията се развиват много по-бързо, отколкото човечеството трупа разум", заяви вирусологът.

Гледайте целия разговор във видеото.

[Патентната система се нуждае от корекция, за да се хармонизира с целите на отворената наука, призовават европейските академии](#)

БТА

В изявление на ALLEA (Европейската федерация на академиите на науките и хуманитарните науки) се разглежда съществуващата патентна система в контекста на идеалите и целите на отворената наука и препоръчва въвеждането на гратисни периоди в заявленията за патент. Това информират на своята интернет страница от Българската академия на науките (БАН).

В изявление „Обединяване на правото на интелектуална собственост и отворената наука“ учените призовават политиците да въведат гратисен период от поне една година, за да осигурят бързо отворено публикуване на резултатите от изследванията.

Те правят заключението, че доходите от патенти не трябва да се разглеждат като заместител на публичното финансиране. Патентната дейност трябва да се използва с голямо внимание като показател при оценяването на представянето на изследователски институции, проекти и лица.

Изявлението, изготвено съвместно от Работната група за отворена наука на ALLEA (OSTF) и Постоянната работна група за правата на интелектуална собственост (PWGIPR), анализира текущия дебат относно възможните синергии и възприетото напрежение между отворената наука и патентната защита.

Публикацията изследва тези два очевидно противоречиви възгледи за политиката на научните изследвания, отбелязват от БАН. От една страна утилитарният подход подчертава стойността на проучванията като ключов стълб на иновациите в съвременните общества, където патентите се считат за важни инструменти за

оценка. В същото време едно все по-гласово движение за отворена наука се застъпва за това знанията, генерирани чрез изследвания, да се считат за общо глобално благо, което да се споделя възможно най-открито и възможно най-бързо.

Авторите смятат, че „няма фундаментална опозиция между отворената наука и защитата на правата на интелектуална собственост. Идеите могат да се споделят свободно, дори ако тяхното търговско използване е предмет на ограничения и наистина това е възможно само поради патентното право. Въпреки това има конкретни оперативни проблеми с начина, по който патентната система е структурирана в момента”, се посочва в изявлението, цитирано от БАН.

С правилно адаптиране към съществуващото патентно право оценката на знанията не трябва да възпира ранното споделяне на резултатите от изследванията. Напротив, „реформираната патентна система е от съществено значение за широкото приемане на отворената наука и дори може да я стимулира“, смята Люк Друри, председател на Работната група за отворена наука на ALLEA.

Освен това в документа се отбелязва, че патентната дейност трябва да се използва с голямо внимание като показател за оценка на ефективността на изследователските системи, органи и индивиди. Стимулирането на натрупването на неработещи патенти е контрапродуктивно и е загуба на ресурси. Стойността на водените от любопитство отворени изследвания в публично финансирани изследователски и образователни органи трябва да бъде по-добре призната като основата, върху която се градят иновациите и предприемаческата дейност, смятат още представителите на европейската наука. Ролята на разпределените общности и екипите от изследователи трябва да бъде по-добре призната. Акцентът в патентното право върху отделните изобретатели е безполезен в това отношение и не отразява правилно как функционира науката, смятат учените.